Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Hallitussihteeri Merja Huhtala
Ympäristöministeriö

Liikenne- ja viestintävaliokunta 5.11.2019 klo 12

Hallituksen esitys eduskunnalle vastuusta ja vahingonkorvauksesta vaarallisten ja haitallisten aineiden merikuljetusten yhteydessä vuonna 1996 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen vuoden 2010 pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 50/2019 vp)

Ympäristöministeriö kannattaa Suomen liittymistä HNS-yleissopimukseen. Vaarallisia ja haitallisia aineita kuljettavien alusten aiheuttamissa vahinkotilanteissa HNS- yleissopimus-järjestelmä antaa vahingonkärsijöille ja torjunta- ja ympäristöviranomaisille nykyistä lainsäädäntöämme todennäköisemmin täyden korvauksen kärsityistä vahingoista ja kustannuksista. Aluksen omistajan vastuu on ankaraa, omistajalla on vastuunsa vakuudeksi oltava vakuutus ja vahingon sattuessa korvausvaatimukset voi esittää suoraan vakuutusyhtiölle. Lisäksi aluksen omistajan vastuuta täydentää kansainvälinen HNS-rahasto ja järjestelmässä on käytettävissä korvauksiin enemmän varoja kuin nykyisessä tuottamukseen perustuvassa järjestelmässä. HNS-yleissopimusjärjestelmä vastaisi pitkälti öljyvahinkojen kansainvälistä korvausjärjestelmää, josta on hyviä kokemuksia jo 40 vuoden ajalta.

Ympäristöministeriö toivoo, että HNS-yleissopimus tulisi mahdollisimman pian voimaan niin kansainvälisesti kuin kansallisestikin, erityisesti koska vaarallisten aineiden merikuljetukset ovat yleisesti kasvussa. Kuitenkin on perusteltua, että liittyminen yleissopimukseen hoidetaan kansainvälisesti koordinoidusti eikä Suomi liity sopimukseen ennen kuin suuria vaarallisten aineiden vastaanottajavaltioita on ratifioinut tai ratifioimassa yleissopimuksen.

Esityksen mukaan haitallisten ja vaarallisten aineiden vastaanotosta raportoiva viranomainen olisi Suomen ympäristökeskus (SYKE). Ensimmäisen kerran raportit olisi toimitettava SYKE:lle alkuvuonna 2021. Raportoinnin käytännön kysymyksistä on viranomaisten kesken tapaaminen marraskuussa 2019.

Liikenne- ja viestintäministeriö on valmistellut hallituksen esityksen yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Ympäristöministeriö on myös valmistelun viime vaiheessa osallistunut kaikkiin vaarallisten ja haitallisten aineiden mahdollisten vastaanottajien kanssa järjestettyihin tapaamisiin.